

SENDİKACI MİLLETVEKİLLERİ NE İŞE YARAR?

Aydınlık Gazetesi, 7 Kasım 2015

Yıldırım Koç

Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, Demiryol-İş İzmir Şubesi genel kurulunda yaptığı konuşmada şöyle demişti: “Meclis’te 4 parti var. Dört partide de 4 tane işçi kökenli milletvekili sayamazsın. 230 avukat ve doktor bizim derdimizi ne kadar anlatacak, görecekiz.” (Aydınlık, 14.6.2015)

1 Kasım seçimlerinde da benzer bir tablo var.

Peki, sendikacı milletvekili olsa ne olur? Bu milletvekilleri işçi haklarına yönelik saldırılara karşı kendilerini tehlikeye atarak mücadele ederler mi? İşçiler lehine düzenlemelerin yapılması ve uygulamaların getirilmesi için gerektiğinde kendi parti yönetimleriyle kapışarak çaba gösterirler mi?

BİRKAÇ ÖRNEK

Hak-İş Genel Başkanlığı yapmış olan Necati Çelik bir dönem Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanıydı. Ne değişti?

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, sosyal güvenlik bakanlığı yaptı. İşçilere ve sendikalara bir hayrı dokundu mu?

Milli Güvenlik Konseyi’nde Sadık Şide’nin önerisi, DİSK davasının daha devam ettiği günlerde DİSK’in malvarlığına el konması ve bunların sakatlar ve korunmaya muhtaç çocuklar için kullanılmasıydı. Kenan Evren bile şöyle yanıt verdi: “Mahkeme kararı olmadan olmaz efendim. Çünkü, bu yeni bir düzen getirmiştir. Eğer bunlar mahkemece kapatılacaksa, Hazineye devredilirler.” (3.5.1983)

Siyaset kurtlar sofrasıdır. Siyasi partilerin milletvekili adaylarının büyük ölçüde genel başkanlar tarafından belirlendiği koşullarda, bir sendikacının genel başkanıyla çatışmaya girerek işçi haklarını ve sendikal hakları savunabileceğini düşünmek gerçekçi değildir.

NE İŞE YARAR

Peki, milletvekili olan sendikacılar ne işe yarar?

Sendikacıların ve bazı işçilerin, parti politikalarıyla çelişmeyen günlük işlerinin halledilmesine yardımcı olurlar.

Bir bakanlıkta işi olan bir sendikacının veya işçinin oraya yalnız başına gitmesi ayrı, yanında şu veya bu partiden bir milletvekiliyle gitmesi ayrı. Muhalefetteki bir partinin milletvekili de olsa, milletvekili milletvekilidir. İşleri kolaylaştırabilir.

Sendikacı kökenli milletvekili bir de, parti yönetiminin izin verdiği ölçüde, açıklama yapar ve TBMM’de konuşur. Haddini aşarsa, kulağı uygun biçimde çekilir. Bir sonraki dönemde milletvekilliği umudunu besleyenler de hadlerini aşmazlar.

Peki, bir partide sendikacı bir adayın olması o partinin oyunu artırır mı?

Tabii ki, hayır.

Parti yönetimleri de bunu bilir. Ancak milletvekilleri arasında “işçiler de temsil ediliyor” dedirtmek önemlidir. Tabii bu milletvekilinin işçileri ne ölçüde temsil ettiği de tartışılmaz bile.

Ayrıca sendikacılık da kurtlar sofrasıdır. Bir kez milletvekilliğini tercih ederek sendikasıyla ayrılan sendikacının o sendikada etkisi ve gücü hızla sıfırlanır. Bir süre sonra sendikasına gidemeyebilir bile. Ya da sendikacının yeni yöneticileri günlük bazı işleri için bu milletvekiline ihtiyaç duyuyorlarsa, eski sendikacı ile sendikası arasındaki ilişki (en azından görünürde) devam eder. Yoksa hiçbir sendikacı, tercihini milletvekilliğinden yana yaparak sendikadan ayrılmış eski bir yöneticinin kendisini ve sendikasını dışarıdan yönetmesine izin vermez. Davul kendi boynundaydı, tokmağın da kendi elinde olmasını ister.

12 Eylül öncesinde durum farklıydı. O dönemde milletvekilliğine seçilen bir sendikacı, sendikadaki görevini sürdürebilirdi. Rahmetli Şevket Yılmaz ve birçok başka sendikacı, hem sendikacılık yaptı, hem de milletvekilliği. O zaman hem sendikasında daha güçlü oluyordu, hem de partisinde.

Günümüzde ise sendikacı kökenli milletvekilinin esamesi okunmuyor.